

30 Οκτωβρίου 2019

Μέγας Αθανάσιος: Γνωρίζουμε και πλάστη και δημιουργό Θεό από την αρμονία του κόσμου!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

Συνέχεια από το προηγούμενο

Ο άγιος, Μέγας Αθανάσιος.

Αν βέβαια ισχυρίζονται ότι έχουν ψυχή και είναι περήφανοι για τη λογική, -και σωστά κάνουν κάτι τέτοιο- γιατί ενεργούν παράλογα, λες και δεν έχουν ψυχή; Γιατί δεν σκέφτονται αυτά που πρέπει, αλλά θεωρούν τον εαυτό τους ανώτερο από το Θεό; Διότι, ενώ έχουν αθάνατη ψυχή την οποία δεν βλέπουν, τολμούν και εικονίζουν το Θεό με ορατά και θνητά είδωλα.

Ή, γιατί, όπως απομακρύνθηκαν από το Θεό, δεν επιστρέφουν και πάλι κοντά Του; Έχουν ασφαλώς τη δυνατότητα· όπως επαναστάτησαν με το νου από το Θεό και έκαμαν θεούς τα ανύπαρκτα, έτσι μπορούν και πάλι με το νου της ψυχής ν' ανεβούν και επιστρέψουν στο Θεό.

Είναι δυνατή η επιστροφή στο Θεό, εφόσον αποβάλουν την ακαθαρσία κάθε επιθυμίας που περιβλήθηκαν· εάν ξεπλυθούν τόσο πολύ, μέχρις ότου διώξουν κάθε ξένη αμαρτία που κόλλησε στην ψυχή· μόνον αν εμφανίσουν την ψυχή καθαρή όπως πλάστηκε.

Έτσι θα μπορούν να θεωρήσουν μέσα της τον Υιό και Λόγο του Πατέρα, εικόνα του οποίου είναι εξαρχής. Διότι ο άνθρωπος δημιουργήθηκε εικόνα και ομοίωμα του Θεού, όπως το λέει η Αγία Γραφή εκ μέρους του Θεού: «Ας δημιουργήσουμε τον άνθρωπο εικόνα και ομοίωμα δικό μας».

Γι' αυτό, κι όταν η ψυχή αποβάλει από πάνω της κάθε ακαθαρσία της αμαρτίας που φορτώθηκε και διατηρεί καθαρό το κατ' εικόνα, τότε δίκαια, επειδή αυτό αστράφτει, βλέπει σαν σε καθρέφτη τον Υιό και Λόγο του Θεού Πατέρα. Μέσα σ'

αυτό σκέφτεται τον Πατέρα, του οποίου εικόνα αποτελεί ο Υιός και Σωτήρας Χριστός.

Μπορεί πάλι να μην είναι ικανοποιητική η διδασκαλία από την ίδια την ψυχή, διότι εξωτερικές επιδράσεις θολώνουν το νου και δεν βλέπει το καλύτερο. Τότε μπορεί να οδηγηθούμε στη γνώση του Θεού απ' όσα βλέπουμε γύρω μας· διότι η τάξη και αρμονία της δημιουργίας δείχνει και διαλαλεί, σαν να πρόκειται για γράμματα, τον κύριο και πλάστη της.

Ο Θεός, λοιπόν, είναι αγαθός και φιλόανθρωπος· φροντίζει για τα πλάσματά Του. Επειδή όμως είναι άορατος και μη καταληπτός στην ουσία του, διότι υπάρχει πέρα από κάθε κτιστή ουσία, γι' αυτό και συνέβη οι άνθρωποι ν' αποτύχουν στην προσπάθεια να Τον γνωρίσουν· για δύο λόγους, διότι αυτοί δημιουργήθηκαν, ενώ Εκείνος είναι αδημιούργητος.

Επειδή, λοιπόν, στην ουσία του ο Θεός είναι άορατος, διακόσμησε με το Λόγο του τα δημιουργήματα με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν οι άνθρωποι να τον γνωρίσουν από τα έργα του. Διότι συνήθως ο τεχνίτης, και χωρίς να είναι γνωστός, φαίνεται από τα έργα του.

Κάτι τέτοιο λέγεται, για παράδειγμα, για το γλύπτη Φειδία· τ' αγάλματά του εξαιτίας της συμμετρίας και των αρμονικών αναλογιών, τον καθιστούν αναγνωρίσιμο κι όταν δεν είναι ορατά παρών.

Κατά παρόμοιο τρόπο, γνωρίζουμε και πλάστη και δημιουργό Θεό από την αρμονία του κόσμου, ενώ μας είναι άορατος με τα μάτια του σώματος. Διότι ο Θεός δεν κάνει κακή χρήση της άορατης φύσης του.

Δεν αποτελεί πρόφαση η αορασία Του. Αντίθετα, δεν άφησε εντελώς άγνωστο τον εαυτό του στους ανθρώπους. Όπως προείπα, έτσι στόλισε τον κόσμο, ώστε κι αν ο ίδιος είναι άορατος στη φύση του, να γίνεται γνωστός από τα δημιουργήματά του.

Απόσπασμα από τον "Λόγο κατά ειδώλων" του Αγίου Αθανασίου Αρχιεπισκόπου Αλεξανδρείας. Μετάφραση Αρχιμανδρίτης π. Δωρόθεος Πάπαρης.